

ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ σὲ δρόμους ποιμαντικής διακονίας

<http://www.pages-plus.com/ORTHODOX>

Τοῦ κ. Α. Μ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ, Ἀναπλ. Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν

Μήνυμα, μέσα καὶ μεσολαβητὲς

Εἶναι ἀπίστευτο καὶ ὁμως ἀληθινό, τὸ πῶς τὰ εὐαγγελικὰ κείμενα μιλάνε διαφορετικὰ κάθε φορὰ πὸ ἐρχόμαστε σ' ἐπαφὴ μαζί τους. Εἶναι σὰ νὰ μᾶς μεταδίδεται καὶ ἓνα καινούργιο μήνυμα ἢ νὰ ἀντιλαμβανόμαστε καὶ μία διαφορετικὴ πλευρὰ τοῦ κυρίαρχου νοήματος τοῦ κειμένου.

Ἔστω καὶ ἐὰν «οὐ φέρει τὸ μυστήριον ἔρευναν» πίστει μόνη τοῦτο πάντες δοξάζομεν», ἐν τούτοις ἢ σὲ διαφορετικὸ χρόνο καὶ περιβάλλον προσέγγιση ἐνὸς συγκεκριμένου κειμένου μᾶς ἀποκαλύπτει ὁλοένα καὶ ἄλλα πράγματα.

Φέτος, λοιπόν, μὲ ἐντυπωσίασε, κατὰ τὴν ἀνάγνωση τῶν σχετικῶν μὲ τὴ Γέννηση τοῦ Χριστοῦ μας εὐαγγελικῶν διηγήσεων, ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο ἢ προσοχή μου ἔπεσε πάνω σὲ ὅ,τι ἔφεραν σὰν πληροφορία ἀναφορικὰ μὲ τὸ μήνυμα τῶν Χριστουγέννων, τὴ μετάδοσή του καὶ τοὺς διαφόρους μεσολαβητὲς. Ἴσως γιὰ πρώτη φορὰ συνειδητοποίησα τὴ σημασία τῶν «μεσαζόντων» ὥστε νὰ γίνει πιστευτὴ ἢ ἀναγγελία τοῦ ἀγγέλου Κυρίου πρὸς τοὺς ἀγραυλοῦντες ποιμένες «ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτήρ, ὃς ἐστὶ Χριστὸς Κύριος» (Λουκᾶ β' 11).

Πρῶτα λοιπὸν ἐρχεται ὁ ἄγγελος· στὴ συνέχεια συνοδεύεται ἀπὸ πλῆθος στρατιᾶς οὐρανόθεν πὸ αἰνοῦν τὸν Θεὸν καὶ λέγουν «δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία» (στίχος 14). Ὁ ἀγγελικὸς στρατὸς ἀπευθυνόμενος στοὺς ποιμένες φέρεται νὰ τοὺς λέγει: «Παύσασθε ἀγραυλοῦντες, οἱ τῶν θρεμμάτων ἡγεμονεύοντες· κράξατε ἀννυνοῦντες· ὅτι ἐτέχθη Χριστὸς ὁ Κύριος, ὁ εὐδοκίῃσας σῶσαι ὡς Θεός, τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων» (αὐτόμελον τοῦ Ὁρθρου τῆς 24ης Δεκεμβρίου).

Οἱ Ποιμένες δὲν θαυμάζουν μόνον τὸ θαῦμα, δὲν δοξολογοῦν ἀπλᾶ τὸν τεχθέντα. «Ποίμνην ἀφέντες τὴν ἑαυτῶν ποιμένες, ἰδεῖν καλὸν σπεύδουσι Χριστὸν ποιμένα» (στίχοι στὴ Μνήμη τῶν θεασασμένων Ποιμένων τὸν Κύριον). Δὲν ἀρ-

κοῦνται σὲ νὰ τὸν δοῦν μόνον. «Ἐν Βηθλεὲμ συνέδραμον Ποιμένες, τὸν ἀληθῆ μηνύοντες Ποιμένα» (ιδιόμελον τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς 26ης Δεκεμβρίου). Τὸ θαῦμα κηρύττουσι, τὸ θαῦμα ἀνακηρύττουσι· πάλι καὶ πάλι.

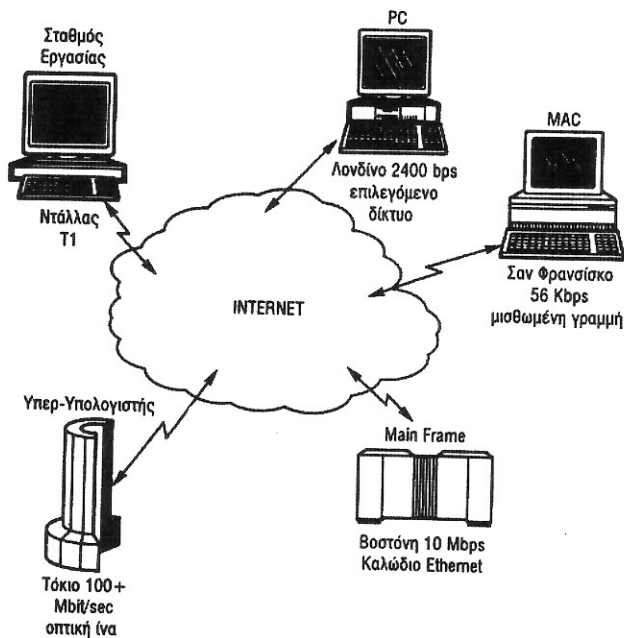
Τὴ ὥρα ἢ πὸ τὸ περιγράφει ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς: «καὶ ἦλθον σπεύσαντες... ἰδόντες δὲ διεγνώρισαν (διηγήθησαν) περὶ τοῦ ρήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου τούτου· καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς» (β' 16-18). Μάρτυρες τῆς Γεννήσεως, ὅπως ἀργότερα οἱ Ἀπόστολοι ἔγιναν μάρτυρες τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, οἱ Ποιμένες «ὑπέστρεψαν δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν Θεὸν ἐπὶ πάσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς» (στίχος 20).

Οἱ Ποιμένες δὲν κράτησαν γιὰ τὸν ἑαυτό τους τὸ μήνυμα τὸ ἀγγελικὸ, τὸ χαρμόσυνο ἄγγελμα. Βεβαιώθηκαν γιὰ τὸ σημάδι πὸ τοὺς ὑποδείχτηκε καὶ «διεγνώρισαν» περὶ τοῦ ρήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου. Δὲν ἦσαν οἱ μόνον πὸ ἄκουσαν καὶ μετέφεραν τὸ μήνυμα. Ἐκείνες τὶς ἡμέρες καὶ ὁ Συμεὼν ὁ δίκαιος ἔδωσε τὴ μαρτυρία του γιὰ τὸ παιδίον Ἰησοῦν, ἀλλὰ καὶ ἡ προφήτις Ἄννα μιλοῦσε γιὰ τὸ παιδί σὲ ὄλους ὅσοι στὴν Ἱερουσαλὴμ περιέμεναν τὴ λύτρωση (Λουκᾶ β' 25-38).

Μᾶς ἐντυπωσιάζουν ὅλ' αὐτά. Αὐτά, δηλαδή, τὰ διάφορα μηνύματα καὶ ἀπὸ διαφορετικοὺς ἀνθρώπους γιὰ τὸ ἴδιο γεγονός τῆς Γεννήσεως τοῦ Σωτήρος. Στεκόμαστε ὁμως στοὺς Ποιμένες πὸ ἔτρεξαν πρῶτοι στὴ Βηθλεὲμ γιὰ νὰ μηνύσουν, νὰ φέρουν εἰς φῶς, νὰ φανερώσουν, νὰ ἀποκαλύψουν τὸν ἀληθινὸ καὶ καλὸν Ποιμένα.

Ποιμένες καὶ λόγος ποικίλος

Στὸ παράδειγμα τῶν Ποιμένων τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ στοιχοῦντες καὶ οἱ σημερινοὶ ποιμένες τῶν λογικῶν προβάτων, τὸ ἴδιο μήνυμα φέρουν στὸν κόσμον: ὅτι ἐτέχθη σωτήρ, ὅτι εἶ-

INTERNET: «Τὸ Δίκτυο τῶν Δικτύων».

Σὰν μία ὑπερ-λεωφόρος συστημάτων πὸ ἀποτελεῖται ἀπὸ πολλὲς συγκλίνουσες λεωφόρους, τὸ Internet εἶναι ἓνα παγκόσμιο δίκτυο ὑπολογιστῶν πὸ ἀποτελεῖται ἀπὸ χιλιάδες αὐτόνομων καὶ ξεχωριστὰ διαχειριζόμενων δικτύων, πολλῶν μεγεθῶν καὶ τύπων... Ἐνα νέο δίκτυο συνδέεται μὲ τὸ Internet κάθε 10 λεπτά (Ὁδηγὸς τοῦ Internet τῆς Lynda Argmbruster, Ἀθήνα, Β. Γκιούρδας Ἐκδοτική, χ.χ., σ. 1, 4^η ἡμερικανικὴ ἔκδοση 1994).

δὸν οἱ ὀφθαλμοὶ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ, ὃ ἠτοίμασε κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν.

Δὲν μεταδίδουν μόνο ὅ,τι εἶδαν οἱ ἴδιοι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ πὸ ἄλλοι ἀξιόπιστοι μάρτυρες τοὺς διαβεβαίωσαν. Μεταδίδουν τὴν ἐμπειρία τῆς Μιάς, Ἀγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, μὲ ὅλα τὰ μέσα πὸ διαθέτουν ἢ τοὺς θέτουν στὴ διάθεσή τους. Τὰ μέσα αὐτὰ εἶναι πολλὰ καὶ ποικίλλουν. Ὁ προφορικὸς καὶ ὁ γραπτὸς λόγος: ὁμιλία, συνομιλία, διάλογος, κήρυγμα, διδασκαλία, διαλέξεις, βιβλία, περιοδικὰ, φυλλάδια, προκηρῦξεις, ἡμερολόγια, ἀφίσες. *Οἱ Καλὲς Τέχνες*: ζωγραφικὴ, μουσικὴ, γλυπτικὴ, κινηματογράφος, φωτογραφία. *Σύγχρονα τεχνικὰ* ὅπως τὸ ραδιόφωνο, ἡ τηλεόραση, τὸ τηλέφωνο, τὸ μαγνητοσκόπιο (βίντεο). Γιὰ τοὺς προχωρημένους τὸ «διαδίκτυο» ἢ Internet. Δίπλα, λοιπὸν, στὸν προφορικὸ καὶ γραπτὸ λόγο ἀπὸ καιρὸ καλλιεργεῖται ὁ ἠλεκτρονικὸς λόγος καὶ οἱ διαδικτυώσεις του.

Ἐπὶ αὐτῶν λοιπὸν καὶ τέτοιες δυνατότητες; Δὲν ἐπαρκοῦν δηλαδὴ ὅλα αὐτὰ τὰ μέσα πὸ ἀναφέραμε καὶ εἶναι ἀνάγκη, γιὰ νὰ κάνουμε

τοὺς μοντέρνους, νὰ χρησιμοποιήσουμε καὶ τὴν τελευταία λέξη τῆς τεχνολογίας στὴ μετάδοση τοῦ εὐαγγελικοῦ μηνύματος; Τὸ Internet μᾶς ἔλειπε, ὅλα τὰ ἄλλα τὰ εἶχε ἡ Μαριωρὴ... μᾶς σιγοφιθυρίζουν! Ἄς ἐκμεταλλευόμαστε σωστὰ ὅλα τὰ ὑπόλοιπα καὶ ἄς μᾶς ἔλεγαν καθυστερημένους... Ὅπωςδήποτε εἶναι καὶ αὐτὸ μιὰ ἄποψη, πὸ ἴσως προβάλλεται ἀπὸ φόβο τῆς καινούργιας καὶ ἄγνωστης τεχνολογίας. Πολλοὶ διερωτῶνται γιὰ τὶς συνέπειες πὸ πιθανὸν συνεπάγεται ἡ ἐφαρμογὴ τῆς. Ἀσφαλῶς θὰ πρέπει νὰ ληφθοῦν ὑπόψη ὅλες αὐτὲς οἱ ἀντιρροήσεις ἢ δυσκολίες πὸ παρουσιάζονται ἢ τυχὸν μπορεῖ νὰ ἐμφανιστοῦν.

Ἄμπελος ἀληθινὴ καὶ... Internet

Πάντως, ἦταν εὐχάριστη ἐκπληξη, ἀνήμερα τὰ Χριστούγεννα, μπαίνοντας στὸ Internet καὶ «συνομιλῶντας» μὲ κάποιον γνωστὸ μου γιὰ νὰ τοῦ εὐχηθῶ γιὰ τὶς Ἡμέρες — αὐτὸς ἔχει καταργήσει κάθε ἄλλου εἶδους ἐπικοινωνία — μού ἔδωσε σῆμα νὰ συνδεθῶ ἐσπευσμένα μὲ κάποια πηγὴ πληροφοριῶν τοῦ διαδικτύου πὸ ὀνομάζεται «The True Vineyard» (ἡ ἀμπελος ἢ ἀληθινή).

Εἶναι ἀπίστευτο, μού εἶπε, στὴ γενικὴ τάση ὁμογενοποίησης στὸ σύγχρονο κόσμο, ὅπου τὸ Internet καὶ ὅλες οἱ νέες τεχνολογίες μιλοῦν... ἀγγλικά, ἡ πηγὴ αὐτὴ «ὁμιλεῖ» καὶ ἑλληνικά καὶ φαίνεται ὅτι εἶναι καὶ ἡ πρώτη σὲ ὅλο τὸ δίκτυο μὲ ἑλληνικὸς χαρακτήρες. Μού ἔδωσε τὰ κωδικὰ στοιχεῖα γιὰ νὰ μπορέσω νὰ μπῶ καὶ ἀνιχνεύοντας μὲσω κόμβων λεωφόρους καὶ μονοπάτια πληροφοριῶν βρέθηκα σὲ λίγο, μέσα ἀπὸ τὴν ὀθὼν μου, σὲ περιβάλλον οἰκείο, σὲ δροσερὸ ἀμπέλι μέσα στὸ καταχείμωνο, μὲ τὴν εἰκόνα τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως νὰ λάμπει μέσα στὰ φωτεινὰ τῆς χρώματα καὶ νὰ ἀκούγεται ἡ ψαλμωδία τοῦ ἀπολυτικίου τῆς ἑορτῆς.

Ἀγαλλίασε ἡ ψυχὴ μου καὶ ἔσπευσα, ἀφοῦ πρῶτα «μού εὐχήθηκα» διαβάζοντας Merry Christmas - Καλὰ Χριστούγεννα, νὰ ἐπιλέξω μιὰ ἀπὸ τὶς δύο ἐκδοχές, τὴν ἀγγλικὴ ἢ τὴν ἑλληνικὴ «σελίδα». Σημείωσα τὴν ἐκλογή μου: ἑλληνικά, καὶ τότε ἐμφανίσθηκε ἡ βυζαντινὴ εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ ὡς ἀμπελος ἀληθινὴ καὶ ἀνάμεσα σὲ δύο γιρλάντες χριστουγεννιάτικες ἢ εὐχῆ: ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ.

Ἀκολουθοῦσε ἡ *Εἰσαγωγή*, ὅπου ἐκτίθενται οἱ λόγοι γιὰ τὴν ὀνομασία καὶ τὴν καθιέρωση

Μέγας Βασίλειος, ὁ ἀσκητῆς ἐπίσκοπος

Τοῦ Μοναχοῦ Μωυσέως Ἀγιορείτου

Ἡ μεγάλη σοφία τοῦ Μεγ. Βασιλείου σύντομα τὸν ἀπομάκρυνε ἀπὸ τῆ φθαρτότητα τῶν ματαίων, τῶν περιπτῶν καὶ δευτερευόντων καὶ τὸν ὀδήγησε ἐλεύθερα στὴν εὐχάριστη ἀγορὰ τοῦ εὐαγγελικοῦ πολυτίμου μαργαρίτη, στὴν ἐντρύφηση τῆς ἡσυχίου ζωῆς, μὲ τὴν συνεχῆ μελέτη τῶν θείων λογίων, μὲ τὴν ἀέναη θερμὴ δέηση καὶ προσευχή, μὲ τὴν ἀσκησιμὴ καὶ τὴν ἀγαθὴ ἀγωνία τοῦ ἀγῶνος.

Ἡ πλούσια μοναχοτρόφος Καππαδοκία καὶ ὁ μοναχοσόλιτος Πόντος τοῦ ἔδωσαν τὴν ἀγάπη ἐκείνη ποὺ κεντᾶ τὶς καρδιὲς ποὺ ἐπιθυμοῦν τὴν ὀλόψυχη ἀφιέρωση στὸν Θεό. Ἡ παράδοση πάντα ἐπιδρᾷ σημαντικὰ στὶς ἀγνὲς ἐφέσεις τῶν οὐρανό-τροπων ἀνθρώπων. Ὁ πατέρας του, Βασίλειος καὶ αὐτός, καὶ ἰδιαίτερα ἡ γιαγιά του Μακρίνα, θαυμάζονταν γιὰ τὴν ἀρετὴ τους. Ἡ Μακρίνα ἦταν πιστὴ μαθήτρια τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ θαυματουργοῦ. Στους διωγμοὺς τοῦ Μαξιμίνου φιλοξενήθηκε μὲ τὸν σύζυγό της στὰ δάση τοῦ Πόντου, ποὺ ἔγιναν ἀκροατὲς τῶν προσευχῶν τους.

Ἡ μητέρα τοῦ Μ. Βασιλείου, ἡ Ἐμμέλεια, δὲν ὑστεροῦσε σὲ θεοσέβεια καὶ ἀσκησιμὴ. Ἦταν θυγατέρα μάρτυρος καὶ ἀδελφῆ τοῦ ἐπισκόπου Γρηγορίου. Μητέρα ἑννέα τέκνων· τριῶν ἐπισκόπων· Μ. Βασιλείου, Γρηγορίου καὶ Πέτρου καὶ τοῦ μοναχοῦ Ναυκρατίου καὶ πέντε θυγατέρων, ἀπὸ τὶς ὁποῖες διακρίθηκε γιὰ τὴν ὁσιότητά της ἡ Μακρίνα. Ἄγία οἰκογένεια!

Ὁ Μ. Βασίλειος γεννήθηκε στὴ Νεοκαισάρεια πρὶν τὸ 330. Λεπτοκαμωμένος ἀπὸ μικρὸς ἀσπάσθηκε τὴν ἀσθένεια καὶ τὸν πόνο, ποὺ τὸν συνόδευαν πιστὰ καὶ ἀγόγγυστα σὲ ὅλη του τὴ ζωὴ καὶ δράση. Συχνὰ παραπονεῖται γιὰ τὶς πυκνὲς του ἀσθένειες καὶ τοὺς δριμεῖς καππαδοκικοὺς χειμῶνες. Τρεῖς γυναῖκες τὸν ἐπηρεάζουν ἀρκετὰ στὴ φιλόθεη πορεία του· ἡ γιαγιά του, ἡ μητέρα του καὶ ἡ ἀδελφῆ του. Τὸ ὠραῖο κτῆμα τους παρὰ τὸν Ἰρηποταμὸ στὸν Πόντο εἶναι ὁ πρῶτος στίβος τῶν ἀσκητικῶν παλαισμάτων. Ὁρες δοσμένες ὅλες στὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ποὺ ἐνδυνάμωναν τὴν ψυχὴ τοῦ

τῆς σελίδας. Ἡ πρωτοβουλία ὀφείλεται σὲ μία ὁμάδα προβληματισμένων νέων ποὺ προσπαθοῦν νὰ γνωριστοῦν καλύτερα μεταξύ τους, νὰ γνωρίσουν καὶ ἄλλους ποὺ ἔχουν τὰ ἴδια ἐνδιαφέροντα καὶ συγχρόνως νὰ παραθέσουν τὴ διδασκαλία καὶ τὴν ἀποψη τῆς ὀρθόδοξης χριστιανικῆς ἐκκλησίας καὶ πίστεως.

Ἄς σημειωθεῖ ὅτι ἡ «σελίδα» αὐτὴ ἀπαρτίζεται ἀπὸ πολλὰς σελίδες ποὺ ἂν βιβλιοθετηθοῦν θὰ μποροῦν σὲ μέλλον νὰ σχηματίσουν ὀλόκληρο βιβλίο. Περιλαμβάνει λοιπὸν ἐπὶ μέρους κεφάλαια ποὺ ἔχουν καὶ αὐτὰ δικές τους παραγράφους (hypertexts). Τὰ κεφάλαια αὐτὰ εἶναι κατὰ σειρὰ: *Μαθητεία στὴ χριστιανικὴ πίστι. Ἑορτοδρόμιο. Θέμα ἑβδομάδος. Εὐαγγέλιο τῆς Κυριακῆς. Προσευχές. Κείμενα ἀπὸ κάποιον Πατέρα τῆς Ἐκκλησίας* (ὑπὸ κατασκευῆ) καὶ ἓνα *Εὐρετήριο* (Index).

Ἄν ἀναλύσουμε τὸ πρῶτο κεφάλαιο, τὴ *Μαθητεία στὴ χριστιανικὴ πίστι*, ἀνακαλύπτουμε ἀπλὰ θεολογικὰ κείμενα, τὰ ὁποῖα βοηθοῦν σιγὰ - σιγὰ νὰ γνωρίσουμε καλύτερα τὴ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας ὅπως διασώθηκε σὲ πέρασμα τῶν χρόνων καὶ ποὺ διαιρεῖται σὲ ἐξῆς παραγράφους: Γιὰ τοὺς χριστιανούς, Ἡ πίστι μας, Τὰ περὶ τὸν Θεόν, Ἡ Ἐκκλησία τῶν Χρι-

στιανῶν, Μυστήρια, Ἄλλες κατηχητικὲς πληροφορίες. Δὲν εἶναι στὴν πρόθεση τοῦ παρόντος ἀρθροῦ νὰ μεταφέρει αὐτολεξεῖ τὰ περιεχόμενα τῆς «σελίδας» ποὺ ἀνέφερα. Οἱ ἀναγνώστες μας καὶ χρήστες τοῦ δικτύου μποροῦν νὰ ἐπικοινωνήσουν εὐκόλα, νὰ σχολιάσουν καὶ νὰ ἐρωτήσουν αὐτὸ ποὺ ἐπιθυμοῦν ἀπευθυνόμενοι στὸν συντάκτη της, πατέρα Ἀθανάσιο Καλογήρου, τὸν ὁποῖο μποροῦν νὰ ἐπισκεφθοῦν στὴ «διεύθυνσή» του, ποὺ ἀναγράφεται ὡς τίτλος τοῦ ἀρθροῦ μας ἐν εἰδει μοντέρνων «ιερογλυφικῶν» στὴ γλώσσα τῶν ἠλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν ἢ μὲσω τοῦ ἠλεκτρονικοῦ του ταχυδρομείου (e-mail: ampelos prometheus. hol. gr.).

Θὰ ἦταν εὐχῆς ἔργο, ὅσοι ἐκ τῶν Ἐφημερίων μας ἢ ἄλλοι ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν σύγχρονη μεταφορὰ τοῦ μηνύματος τοῦ Εὐαγγελίου στὸν σημερινὸ κόσμον, νὰ «δικτυωθοῦν» καὶ νὰ ἐπικοινωνήσουμε ὅλοι μαζί σχετικὰ μὲ τὸν πιὸ ἀποτελεσματικὸ, μὲ τὴ Χάρη τοῦ Θεοῦ, τρόπο μετάδοσης τῆς Πίστεως. Καὶ σήμερα ἰσχύει ἡ προτροπὴ τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν: «*τοῖς πᾶσι γέγονα τὰ πάντα, ἵνα πάντως νινὰς σώσω*» (Α' Κορινθίους θ' 22).

(Συνεχίζεται)

ΣΥΝΕΧΕΙΑ* ΚΑΙ ΟΧΙ... ΤΕΛΟΣ

Τοῦ κ. Α. Μ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ἀναπλ. Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν

Παρ' ὅλες τις φήμες ἢ καὶ διαπιστώσεις ποῦ κυκλοφοροῦν γιὰ τὶς δυσμενεῖς ἐπιπτώσεις τοῦ Ἰντερνέτ καὶ τοῦ κόσμου του στὴ σημερινὴ κοινωνία, χαρακτηρίζεται ἐντούτοις ὡς «ἓνας μεταμοντέρνος πολιτισμός», δηλαδὴ σὰν ἓνα μόρφωμα ποῦ ἀποτελεῖ ἓνα σύνολο αὐτονοήτων μιάς κοινωνίας καὶ συγκεκριμένα τῆς σημερινῆς¹. Ἐχει διεισδύσει κατὰ κάποιο σημαντικὸ τρόπο στὴ ζωὴ μας. Κάποιες ἐφαρμογές του μάλιστα θεωροῦνται καὶ ὡς ἓνα «ἠλεκτρονικὸ βῆμα πρὸς τὴν παράνοια»². Ἄλλοι, τὴ διάδοσὴ τοῦ ἠλεκτρονικοῦ ταχυδρομείου ποῦ ἔχει εἰσβάλλει στὶς ἀμερικανικὲς πανεπιστημιοπόλεις, τὴ θεωροῦν ὡς ναρκωτικὸ ποῦ κάνει τοὺς φοιτητὲς νὰ χάνουν τὴν πραγματικὴ ἐπαφὴ μὲ τοὺς συνομηλικούς τους καὶ τοὺς καθηγητὲς τους. Ἐνας φοιτητῆς χάρη σὲ μιὰ εἰδικὴ ἐσωτερικὴ ἠλεκτρονικὴ ὑπηρεσία τοῦ Πανεπιστημίου του μπορεῖ νὰ ἀνταλλάσσει μηνύματα μὲ συμφοιτητὲς του ποῦ βρίσκονται στὸ ἴδιο δωμάτιο, σὲ ἀπόστασὴ ἀναπνοῆς³. Τελικὰ «τὸ μέσο εἶναι τὸ μήνυμα»⁴; Καὶ πόσο μπορεῖ νὰ διευκολύνεται ἢ νὰ ἐμποδίζεται ἡ ἐπικοινωνία;

Ἐμεῖς πάντως δὲν εἶμαστε ἀπὸ ἐκείνους ποῦ θὰ ἐλέγξουμε συλλήβδην ὅλους τοὺς «τεχνολόγους ὡς ἀλόγους». Ἡ τεχνολογία καὶ οἱ τεχνολόγοι ἔχουν καὶ τὸ λόγο τους, καὶ τὸ λογικὸ τους καὶ τὸ λογισμικὸ τους. Καὶ αὐτὴ τὴ «λογικὴ» χρησιμοποιεῖ καὶ ἡ Ἐκκλησία πιστεύοντας ὅτι μπορεῖ καὶ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο νὰ ἐπικοινωνήσῃ μὲ τὸν σημερινὸ ἄνθρωπο⁵. Στὸ «πάντως» τοῦ Ἀποστόλου Παύλου (Α' Κορινθίους θ' 22) ἀνταποκρίνεται καὶ ἡ προσπάθεια μὲσω τοῦ διαδικτύου νὰ μεταφέρει τὸ εὐαγγελικὸ μήνυμα στὸ σημερινὸ κόσμο.

Ἄλλωστε ἡ πρότασὴ τοῦ Κυρίου πρὸς τὸν Ἀπόστολο Πέτρο ὅτι «ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔση ζωγρῶν» (Λουκᾶ ε' 10) ὑπονοεῖ καὶ ἐγκατάλειψή συνήθων τρόπων ἀλείας (δίχτυα) καὶ μεταπήδησὴ σὲ νέα μέσα γιὰ τὶς νέες ἀνάγκες. Τὰ «δίχτυα» μεταλλάσσονται τό γε νῦν ἔχον σὲ «δίχτυα» καὶ «δια-δίχτυα». Αὐτὸ δὲ σημαίνει ὅτι θὰ εἶναι ὅπως-δήποτε καὶ ἀποτελεσματικά. Μπορεῖ καὶ μεῖς στὸν ἀπολογισμό μας νὰ πούμε «δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κο-

πιάσαντες οὐδὲν ἐλάβομεν» (στίχος 5). Θὰ πρέπει ἀσφαλῶς «ἐπὶ τῷ ῥήματι» τοῦ Κυρίου νὰ ῥίχνουμε πάλι καὶ πάλι τὸ δίχτυ. Τότε εἴτε νύχτα εἴτε μέρα θὰ ἔχουμε τὴν ἐλπίδα ὅτι κάποιοι θὰ προσελευθοῦν καὶ θὰ ἀκούσουν τὸ μήνυμα τοῦ Θεοῦ. Τὸ νύχτα καὶ μέρα εἶναι ἄλλωστε σχετικὰ. Γιατὶ μπορεῖ ἐμεῖς νὰ ἐκπέμπουμε νύχτα καὶ οἱ ἀποδέκτες νὰ λαμβάνουν τὰ μηνύματα μέρα ἢ καὶ ἀντίστροφα, ἀνάλογα μὲ τὸ σὲ ποιὸ σημεῖο τοῦ πλανήτη μας θὰ βρίσκονται. Ἄλλωστε ὑπάρχουν παντοῦ καὶ πάντοτε «Λύσεις γιὰ τὸν μικρὸ μας πλανήτη», ὅπως δηλώνει μὲ ἔμφαση γνωστὴ ἐταιρία Η/Υ σὲ διαφημιστικὴ τῆς ἐκστρατεία.

Τὸ τί συμβαίνει ὁμως σ' αὐτὲς τὶς λεωφόρους ἐπικοινωνίας τὶς μέρες καὶ τὶς νύχτες, παρακαλέσαμε τὸν π. Ἀθανάσιο Καλογήρου νὰ μᾶς τὸ ἐκθέσει. Νὰ μᾶς μιλήσῃ γιὰ τὴν προϊστορία τῆς ἐνασχολήσεώς του μὲ τὰ ἠλεκτρονικὰ μέσα, γιὰ τὴν ἐκπαίδευσή του, τὸ ξεκίνημα τῆς «σελίδας» του στὸ Internet, γιὰ τὰ ἀποτελέσματα καὶ τὴν ἀλληλογραφία του, σὲ ἓνα ἄρθρο του ποῦ δημοσιεύεται στὶς δύο ἐπόμενες σελίδες τοῦ «Ἐφημερίου», εὐχόμενοι πλούσια σπορὰ καὶ συγκομιδὴ ἢ μιλώντας μὲ ἄλλη εἰκόνα δικτυακὴ «καλὴ ψαριά»!

* Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 18 τοῦ ὑπ' ἀρ. 1 τεύχους.

1. Βλ. Allan Liska καὶ Hana Grune, The Internet as a Post-Modern Culture, A paper prepared for presentation at the 1995 American Sociological Association Meetings.

2. Ὁμότιτλο ἄρθρο τοῦ Γιώργου Τοῦρου στὴν «Καθημερινή» τῆς 17 Ἰανουαρίου 1997, σ. 12.

3. Βλ. ἀνταπόκρισὴ ἀπὸ τοὺς «The New York Times» στὸ περιοδικὸ «Le Monde de l' Education, de la culture et de la formation», No 244, Ἰανουάριος 1997, σ. 86-87.

4. Γιὰ τὸ νόημα αὐτῆς τῆς φράσεως βλ. τὸ ὁμότιτλο πρῶτο κεφάλαιο τοῦ βιβλίου τοῦ Μάρσαλ Μακλιούαν, MEDIA, Οἱ προεκτάσεις τοῦ ἀνθρώπου, σὲ μετάφραση Σπύρου Μάνδρου, στὶς Ἐκδ. Κάλβος, σειρὰ Τεχνολογία - Μέσα - Πολιτισμός, Ἀθήνα χ.χ., σ. 25-42.

5. Α. Μ. Σταυροπούλου, Ἡ πληροφορικὴ στὴ ζωὴ μας. Προβληματισμοὶ καὶ ἐφαρμογὲς στὸν ἐκκλησιαστικὸ χῶρο, Ἀθήνα 1989 (ἀνάτυπο ἀπὸ τὸν «Ἐφημερίο» ἔτους 1988), 43 σ. Βλ. ἐπίσης Ε. Δ. Θεοδώρου, Ἡ συμβολὴ τῶν Ἐκκλησιῶν εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν ἐπικοινωνίαν, (τὴν παράγραφο 4), Ἀθήνα 1995, σ. 13, 15 (ἀνάτυπο ἀπὸ τὴν «Θεολογία» σ. 577-602).